

آرمان

آزمون آنلاین فیزیک آرمان

دفترچه پاسخ آزمون مرحله ۳

تاریخ آزمون: ۱۴ آبان ۱۴۰۴

ویژه دانش آموزان پایه دوازدهم

تولید فنی: نشر ویانو

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	ویراستاران	بازبینی نهایی
فیزیک دوازدهم	مصطفی خدا رحمی	مصطفی خدا رحمی	مصطفی خدارحمی، شاهد نصیری، سالار نیک نفس	امیرمهدی یعقوبی
طراحان				
مصطفی خدارحمی، محمد باغبان، شاهد نصیری، مهدی بهشتی، امیرحسین صحرانورد، ایمان تورانی، ابوالفضل عباسی				

حق چاپ و تکثیر سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه آموزشی آرمان» مجاز می باشد و با متخلفین برابر مقررات برخورد خواهد شد.

ARMAN.ZIST

ARMANZIST

ARMANZIST.IR

هم انتخاب رتبه برترها باش!

www.SanjeshCloud.ir
Tape.SanjeshCloud

دفترچه پاسخ آزمون جامع فیزیک آرمان | مرحله ۳ | ۱۴ آبان

- ۱ موتورسیکلتی با سرعت ثابت به بزرگی $20 \frac{m}{s}$ از نقطه O می‌گذرد. در همان لحظه خودرویی با شتاب ثابت به بزرگی $4 \frac{m}{s^2}$ از همان نقطه شروع به حرکت می‌کند. خودرو پس از طی کردن چند متر به موتورسیکلت می‌رسد؟
- ۱۰۰ (۱) ۲۰۰ (۲) ۲۵۰ (۳) ۴۰۰ (۴)

شاهد نصیری

گزینه ۲

روش اول: هر دو متحرک از یک نقطه در یک لحظه عبور کرده‌اند. پس اگر فرض کنیم t ثانیه بعد از عبور از این نقطه به هم برسند. یعنی خودرو و موتورسیکلت هردو به اندازه Δx متر حرکت کرده‌اند تا به هم برسند. پس هر دو به یک مقدار جابه جا شده‌اند. (موتورسیکلت را متحرک شماره ۱ و خودرو را متحرک شماره ۲ در نظر می‌گیریم).

$$\Delta x_1 = \Delta x_2$$

$$v_1 t = \frac{1}{2} a_2 t^2 + v_2 t \rightarrow 20t = \frac{1}{2} \times 4 \times t^2 + 0 \rightarrow 20 = 2t \rightarrow t = 10s \quad \Delta x_1 = \Delta x_2$$

روش دوم:

نکته هنگامی که دو متحرک با شتاب ثابت و سرعت ثابت هم‌زمان از یک مکان شروع به حرکت کنند.

$$v_1 = 20 \frac{m}{s} \rightarrow 4t = 20 \rightarrow t = 5s$$

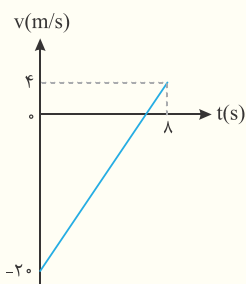
لحظه رسیدن آنها به هم دو برابر زمان برابری سرعت آنها است.

$$v_2 = at + v_0 \rightarrow 20t = 4t + 0 = 4t$$

پس از ۵ ثانیه سرعت این دو متحرک برابر می‌شود؛ پس با توجه به نکته در $t = 10s$ به هم می‌رسند، که در این ۱۰ ثانیه هر دو باتوجه به محاسبات زیر $200m$ حرکت کرده‌اند.

$$\Delta x_2 = \Delta x_1 = v t = 20 \times 10 = 200m$$

- ۲ شکل مقابل نمودار سرعت - زمان حرکت یک متحرک را بر روی خط راست نشان می‌دهد که در مبدأ زمان از مکان $x = +24m$ شروع به حرکت کرده است. پس از چند ثانیه بار از مبدأ مکان عبور کرده است؟

۱۲ (۱)

۶ (۲)

$\frac{22}{3}$ (۳)

$\frac{22}{6}$ (۴)

محمد باغبان

گزینه ۱

معادله مکان زمان آن را می‌نویسیم:

$$a = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{4 - (-20)}{8} = +3 \frac{m}{s^2} \quad . \quad v_0 = -20 \frac{m}{s} \quad . \quad x_0 = -20m$$

$$x = \frac{1}{2} at^2 + v_0 t + x_0$$

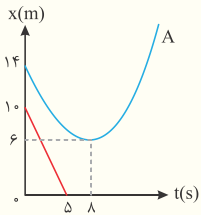
$$x = \frac{1}{2} (3)t^2 + 20t + 24 = \frac{3}{2} t^2 - 20t + 24$$

معادله مکان زمان را برابر با صفر قرار می‌دهیم .

$$x = \frac{3}{2}t^2 - 20t + 24 = 0 \rightarrow \Delta = (-20)^2 - 4\left(\frac{3}{2}\right)(24) = 256 \text{ m}$$

$$t = \frac{20 \mp \sqrt{256}}{2\left(\frac{3}{2}\right)} \rightarrow \begin{cases} t_1 = \frac{20-16}{3} = \frac{4}{3} \text{ s} \quad \times \\ t_2 = \frac{20+16}{3} = 12 \text{ s} \quad \checkmark \text{ دومین بار} \end{cases}$$

۳ نمودار مکان - زمان دو متحرک A و B به صورت زیر است. اگر حرکت A شتاب ثابت باشد، کمترین فاصله این دو متحرک

از هم چند متر است؟

- ۶ (۱)
- ۳ (۲)
- ۴ (۳)
- ۲ (۴)

گزینه ۳

ایمان تورانی

$$v_B = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{0-10}{5} = -2 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

ابتدا سرعت متحرک B را در بازه صفر تا پنج ثانیه بدست می‌آوریم:

متحرک B حرکت با سرعت ثابت انجام می‌دهد. پس معادله حرکت آن به صورت $x_B = -2t + 10$ خواهد بود.

متحرک A حرکت با شتاب ثابت انجام می‌دهد. با توجه به اینکه نمودار سهمی است، می‌توان معادله آن به صورت زیر نوشته‌شود:

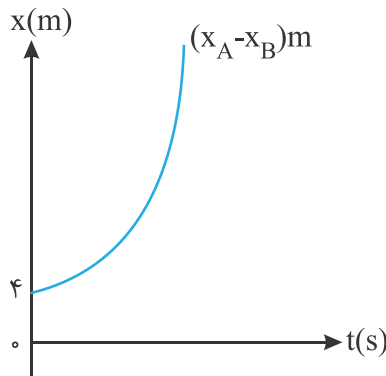
$$\begin{cases} \text{طول راس سهمی: } \frac{-b}{2a} = 8 \rightarrow b = -16a & \text{I} \\ \text{عرض راس سهمی: } \frac{-\Delta}{4a} = 6 \rightarrow \frac{-b+4ac}{4a} = 6 & \text{II} \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{معادله I را در II قرار می‌دهیم}} \begin{cases} b = -2 \\ a = \frac{1}{8} = 6 \end{cases} \rightarrow x_A = \frac{1}{8}t^2 - 2t + 14$$

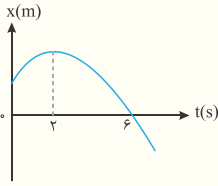
برای آنکه بتوان کمترین فاصله A و B را به دست آورد، باید کمترین مقدار $x_A - x_B$ را به دست آورد:

$$x_A - x_B = \frac{1}{8}t^2 - 2t + 14 - (-2t + 10) = \frac{1}{8}t^2 + 4$$

بعد از رسم این تابع $x_A - x_B$ در می‌یابیم که کمترین مقدار این تابع ۴ است. پس جواب گزینه (۳) است. به نمودار توجه کنید.

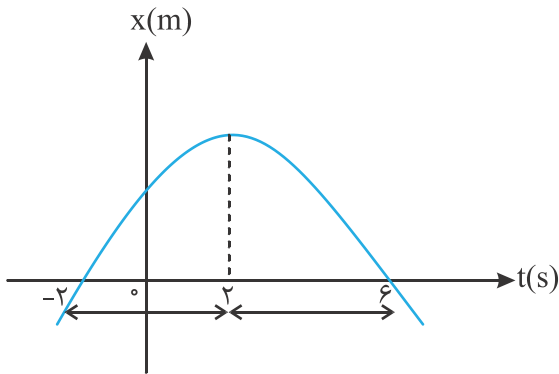
۴ شکل زیر نمودار مکان - زمان متحرکی است که در مسیر مستقیم با شتاب ثابت حرکت می کند. اگر مکان متحرک در لحظه $t = 8s$ در SI به صورت $x = 10\hat{i}$ باشد مکان متحرک در لحظه $t = 0s$ کدام است؟

- ۲ (۱)
- ۴ (۲)
- ۶ (۳)
- ۸ (۴)

امیرحسین صحرانورد

گزینه ۳

گاهی اگر در سؤالاتی در این سبک از دانش ریاضی خود بهره بگیریم، می توانیم با دید بهتری مسائل را حل کنیم. می دانیم نمودار مکان - زمان یک متحرک با شتاب ثابت به شکل یک سهمی است و نمودار سهمی شکلی متقارن دارد. اگر به طور فرضی شکل نمودار را تکمیل کنیم شکل زیر حاصل می شود. پس مطابق نمودار معادله مکان - زمان متحرک به صورت $x = p(t+2)(t-6)$ می شود.

متحرک در لحظه $t = 8s$ در مکان $x = -10m$ قرار دارد با صدق دادن در معادله حرکت می توانیم مقدار p را به دست آوریم.

$$x = p(t+2)(t-6) \xrightarrow[\text{و } x = -10m]{\text{صدق دادن } t = 8s} 2 \cdot p = -10 \rightarrow p = -\frac{1}{2}$$

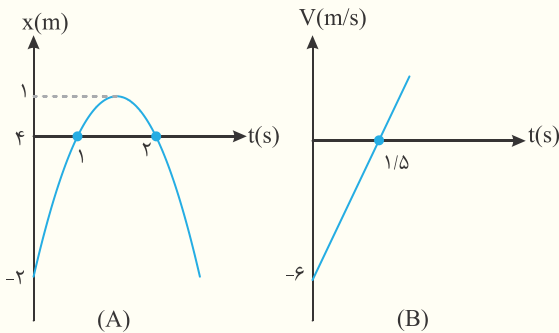
$$x = -\frac{1}{2}t^2 + 2t + 6$$

پس معادله مکان - زمان متحرک به صورت زیر می شود.

حال با صدق دادن $t = 0s$ مکان متحرک در این لحظه به دست می آید:

$$\xrightarrow{\text{صدق دادن } t = 0s} x = +6m$$

۵ دو متحرک A و B با شتاب ثابت روی خط راست در حال حرکت هستند و نمودار مکان - زمان متحرک A و نمودار سرعت زمان متحرک B رسم شده است. با توجه به نمودارهای مقابل و $x_B = 4m$

الف) این دو متحرک برای اولین بار در چه زمانی به هم می رسند؟
ب) مجموع زمانی که طول می کشد هر کدام از متحرک های A و B به مکان اولیه خود برگردند کدام است؟

- ۵-۱ (۱)
- ۶-۲ (۲)
- ۵-۲ (۳)
- ۶-۱ (۴)

ابوالفضل عباسی

گزینه ۴

بهترین راه برای به دست آوردن مورد «الف» این است که معادله مکان - زمان هر دو را به دست بیاوریم و مساوی هم قرار دهیم. برای نوشتن این معادلات به و و در هر کدام از متحرک ها نیاز داریم:

$$x_{A} = -2 \qquad t_{\text{راس}} = \frac{1+2}{2} = 1/5s$$

$$\Delta x_{(0s-1/5s)} = \frac{1}{2} a_A t^2 + vt \rightarrow \frac{9}{4} = \frac{-1}{2} a_A (1/5)^2 \rightarrow a_A = -2 \frac{m}{s^2}$$

$$v = v_{0A} + at_{(0 \rightarrow 1/5s)} \rightarrow 0 = v_{0A} + (-2) \times \frac{1}{5} \rightarrow v_{0A} = \frac{2}{5} \frac{m}{s}$$

$$v_{0B} = -\frac{6}{5} \frac{m}{s} \quad \gg \quad \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{6}{1/5} \rightarrow a_B = 6 \frac{m}{s^2} \quad \gg \quad x_{0B} = 4m$$

$$x_A = -t^2 + 3t - 2$$

$$x_B = \underbrace{2t^2}_{\frac{1}{2}at^2} + \underbrace{-6t}_{v_0 t} + \underbrace{4}_{x_0}$$

$$\xrightarrow{x_B = x_A} -t^2 + 3t - 2 = 2t^2 - 6t + 4 \rightarrow 3t^2 - 9t + 6 = 0 \rightarrow \begin{cases} t_1 = 1s \\ t_2 = 2s \end{cases}$$

که $t = 1s$ قابل قبول است.

برای مورد «ب» می‌توانیم از معادله مکان - زمان هر دو استفاده کنیم و زمان رسیدن به مکان اولیه خود را به دست آوریم:

$$-t^2 + 3t - 2 = -2 \rightarrow t = 3s$$

$$\Rightarrow 3s + 3s = 6s$$

$$2t^2 - 6t + 4 = 4 \rightarrow t = 3s$$

۶ سرعت متوسط متحرکی که بر خط راست حرکت می‌کند، در بازه زمانی صفر تا ۵ ثانیه برابر $25 \frac{m}{s} \vec{i}$ است و بردار مکان

متحرک در لحظه $t = 3s$ در برابر با $50 \vec{m} \vec{i}$ است. چنانچه معادله مکان - زمان متحرک در SI با رابطه $x = N + Mt^2$

داده شود، حاصل $|M - N|$ کدام است؟

۴) صفر

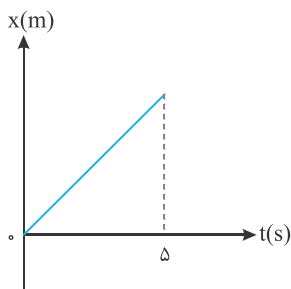
۳) ۲/۵

۲) ۳

۱) ۵

شاهد نصیری

۶ گزینه ۴

معادله مکان - زمان متحرک با شتاب ثابت به صورت $x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t + x_0$ است. در این متحرک ضریب t آن یعنی v_0 ، صفر بوده است، پس متحرک از حال سکون شروع به حرکت کرده است.

$$\bar{v}_{av(0 \rightarrow 5s)} = 25 \frac{m}{s} \rightarrow \frac{\Delta x}{\Delta t} = 25 \rightarrow \Delta x = +125m$$

$$\text{مساحت کل} : 125m \rightarrow \frac{5 \times 5 a}{2} = 125 \rightarrow a = +10 \frac{m}{s^2}$$

پس $M = \frac{1}{2}a = \frac{1}{2}(10) = 5$ است؛ حال جابه‌جایی متحرک از $t = 0$ تا ۳ ثانیه را حساب می‌کنیم تا مبدأ حرکت را محاسبه کنیم:

$$\Delta x_{(0 \rightarrow 3s)} = 3 = \text{سطح زیر نمودار از صفر تا ۳} = \frac{3 \times 3 \times 10}{2} = 45m$$

وقتی جابه‌جایی از صفر تا ۳ ثانیه برابر ۴۵ است. پس یعنی:

$$x_{(t=5s)} = x_{(t=0s)} = 45$$

$$\rightarrow 50 - x_{(t=0s)} = 45 \rightarrow x_{(t=0s)} = 5m \rightarrow N = +5$$

حال، خواسته سؤال:

$$|M - N| = |5 - 5| = 0$$

۷ روی یک خط راست ذره A از مبدأ با شتاب ثابت $a > 0$ و از حال سکون شروع به حرکت می کند. هم زمان ذره B در فاصله L جلوی A قرار دارد و به سمت A با سرعت ثابت v حرکت می کند. پس از زمان t_1 ، محل دو ذره باهم یکی می شود. پس از گذشت همان زمان (t_1) اندازه سرعت دو ذره با هم برابر می شود. کمیت $\frac{v^2}{aL}$ کدام است؟

- ۱ (۱) $\frac{4}{3}$ (۲) $\frac{8}{5}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) ۲

ابوالفضل عباسی

گزینه ۳

$$v_A(t) = at \quad x_A(t) = \frac{1}{2}at^2$$

حرکت A با شتاب ثابت و شروع از سکون و از مبدأ مکان:

حرکت B با سرعت یکنواخت رو به مبدأ:

$$x_B(t) = L - vt$$

قسمت اول؛ برابر شدن مکانها در t_1 :

$$\frac{1}{2}at_1^2 = L - vt_1 \quad \text{معادله (۱)}$$

برابر شدن اندازه سرعتها در $2t_1$:

$$v_A(2t_1) = a(2t_1) = v \rightarrow v = 2at_1 \quad \text{معادله (۲)}$$

جای گذاری (۲) در (۱):

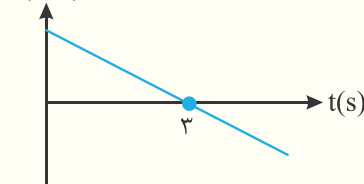
$$\frac{1}{2}at_1^2 = L - (2a_1)t_1 \rightarrow \left(\frac{1}{2} + 2\right)a_1t_1^2 = L \rightarrow at_1^2 = \frac{2L}{5}$$

با توجه به خواسته سؤال:

$$\frac{v^2}{aL} = \frac{(2at_1)^2}{aL} = \frac{4a^2t_1^2}{aL} = \frac{4(at_1^2)}{L} = \frac{4 \times \frac{2L}{5}}{L} = \frac{8}{5}$$

۸ نمودار سرعت - زمان متحرکی که روی محور x حرکت می کند، مطابق شکل زیر است؛ اگر مسافت طی شده از $t = 1s$ تا

$v(m/s)$

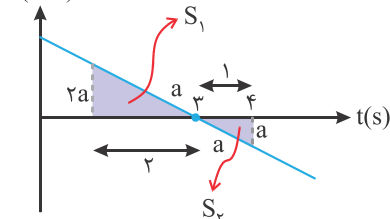
$t = 3s$ باشد، سرعت متوسط در این بازه چند $\frac{m}{s}$ است؟

- ۱ (۲) ۲
۲ (۳) ۴
۳ (۴) ۶
۴ (۵) ۸

مصطفی خداحمی

گزینه ۲

$v(m/s)$

برای محاسبه سرعت متوسط باید جابه جایی را در این بازه زمانی به دست آوریم و داریم:

$$\Delta X_{(1s-3s)} = S_1 - S_2$$

در متن سؤال مقدار L را در این بازه زمانی داریم، یعنی:

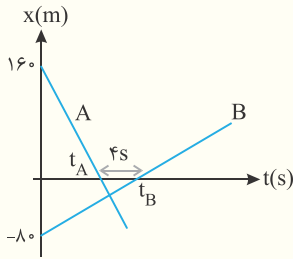
$$L = S_1 + S_2 \rightarrow 20 = S_1 + S_2$$

شیب خط در اینجا همان a است و $S_1 = \frac{fa}{2}$ » $S_2 = \frac{a}{2}$

$$20 = \frac{fa}{2} + \frac{a}{2} \rightarrow 20 = \frac{\Delta a}{2} \rightarrow a = 8$$

$$\Delta X_{(1s-3s)} = \frac{fa}{2} - \frac{a}{2} = \frac{3a}{2} = 12 \rightarrow v_{av} = \frac{\Delta X}{\Delta t} = \frac{12}{3} = 4 \frac{m}{s}$$

۹ نمودار مکان - زمان دو متحرک A و B به صورت زیر است. اگر مدت زمانی که بردار مکان متحرک A در جهت محور x می باشد، نصف مدت زمانی باشد که بردار مکان متحرک B در جهت منفی محور x ها است، بعد از چند ثانیه از اولین بار که فاصله دو متحرک از هم به ۲۰۰ متر می رسد دوباره این فاصله به ۲۰۰ متر خواهد رسید؟

$$\frac{8}{3} \quad (1)$$

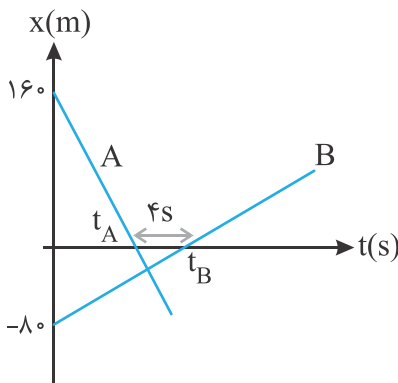
$$0.8 \quad (2)$$

$$8 \quad (3)$$

$$3 \quad (4)$$

ایمان تورانی

گزینه ۳

می توان این سؤال را از سرعت نسبی حل کرده اما اول زمان ها را بیابیم:

$$\left. \begin{aligned} t_B &= 2t_A \\ t_B - t_A &= 4 \end{aligned} \right\} \rightarrow t_B = 8s \quad t_A = 4$$

با توجه به شیب خطوط :

$$v_A = -40 \frac{m}{s} \quad v_B = -10 \frac{m}{s}$$

با توجه به مفهوم سرعت نسبی، سرعت دو متحرک را نسبت به هم به دست می آوریم و فرض می کنیم فقط یک متحرک داریم و حال دو حالت که فاصله متحرک فرضی تا جسم ثابت

۲۰۰ متر است را در نظر می گیریم:

$$v_{\text{نسبی}} = |v_A| + |v_B| = 10 + 40 = 50 \frac{m}{s}$$

یک بار متحرک ۲۰۰ متر جلوتر و بار دیگر ۲۰۰ متر عقب تر از دیگری است. فاصله اولیه دو متحرک ۲۴۰ متر است. یعنی بعد از ۴۰ متر حرکت برای اولین بار دو متحرک در ۲۰۰ متری هم قرار می گیرند که زمان آن را در نظر می گیریم:

$$\frac{\Delta x_1}{v_{\text{نسبی}}}$$

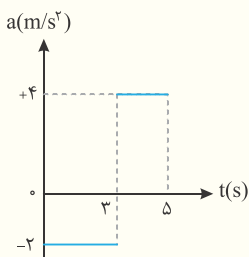
و بعد از ۴۴۰ متر حرکت برای دومین بار دو متحرک در ۲۰۰ متری هم قرار می گیرند که زمان آن را t_2 در نظر می گیریم:

$$t_2 = \frac{\Delta x_1}{v_{\text{نسبی}}} = \frac{440}{50} = 8.8s$$

$$\Delta t = t_2 - t_1 = 8.8 - 0.8 = 8s$$

۱۰ متحرکی روی خط راست حرکت می کند و نمودار شتاب - زمان آن به صورت زیر است. اگر اندازه سرعت متوسط آن در ۵

ثانیه اول حرکت $12 \frac{m}{s}$ باشد، سرعت اولیه متحرک چند متر بر ثانیه بوده است؟

$$7/3 \quad (1)$$

$$14/6 \quad (2)$$

$$28 \quad (3)$$

$$10 \quad (4)$$

شاهد نصیری

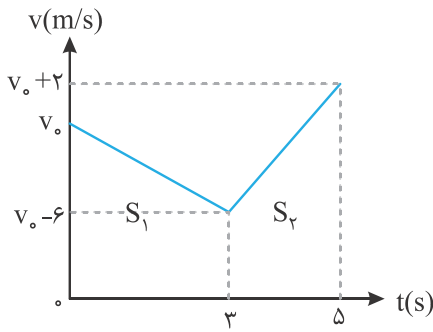
گزینه ۲

اگر نمودار شتاب زمان داشتیم ولی سرعت اولیه را نداشتیم، می توان با دو شرط نمودار سرعت زمان آن را رسم کرد.

(۱) v_0 فرضی و مثبت را در نظر می‌گیریم.

(۲) نمودار را به محور t برخورد نمی‌دهیم.

مساحت سطح زیر نمودار شتاب - زمان، تغییرات سرعت است:

$$\Delta v_{(0s-3s)} = -6 \frac{m}{s}$$

$$\Delta v_{(3s-5s)} = 8 \frac{m}{s}$$

$$\vec{v}_{av} = \frac{\Delta \vec{x}}{\Delta t} = 12 \rightarrow \frac{\Delta \vec{x}}{5} = 12 \rightarrow \Delta \vec{x} = 60 \text{ m}$$

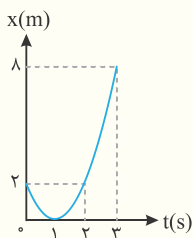
یعنی مساحت سطح زیر نمودار سرعت - زمان در این بازه ۰ تا ۵ ثانیه ۶۰ m است:

$$S_1 + S_2 = 60 \rightarrow \frac{(v_0 + v_0 + 6) \times 3}{2} + \frac{(v_0 - 6 + v_0 + 2) \times 2}{2} = 60$$

$$\rightarrow \frac{10v_0 - 26}{2} = 60 \rightarrow 10v_0 - 26 = 120 \rightarrow v_0 = 14/6 \frac{m}{s}$$

۱۱ نمودار مکان - زمان متحرکی که بر روی خط راست حرکت می‌کند مطابق شکل روبه‌رو است. تندی لحظه‌ای متحرک در

$t = 3s$ حرکت چند برابر سرعت متوسط آن در سه ثانیه نخست حرکت است؟

۲ (۱)

۳ (۲)

۴ (۳)

۵ (۴)

معدای بهشتی

۱۱ گزینه ۳

$$t = 0s \rightarrow x_0 = 2m$$

اگر معادله مکان - زمان متحرک را به صورت $x = \frac{A}{2}at^2 + v_0t + x_0$ بنویسیم:

از طرفی راس سهمی ریشه مضاعف $t = 1s$ آن نیز هست. بنابراین:

$$\frac{C}{A} = 1 \xrightarrow{C=2} A = 2$$

$$\frac{-B}{2A} = 1 \rightarrow B = -4$$

بنابر این معادله - مکان زمان متحرک خواهد شد:

$$x = 2t^2 - 4t + 2 \rightarrow v = at + v_0 \rightarrow v = 4t - 4$$

حال تندی لحظه‌ای متحرک در $t = 3$ خواهد شد:

$$v = 4 \times 3 - 4 = 8 \frac{m}{s}$$

و سرعت متوسط در سه ثانیه نخست بدین صورت محاسبه می‌شود:

$$\Delta x = 2t^2 - 4t \rightarrow \Delta x = 2 \times (3)^2 - 4 \times 3 = 6m$$

$$\vec{v} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{6}{3} = 2 \frac{m}{s}$$

بنابراین تندی لحظه‌ای در ثانیه سوم ۴ برابر سرعت متوسط در سه ثانیه نخست است.

۱۲ در لحظه $t = 0$ s دو متحرک A و B به ترتیب با سرعت‌های ۸ و ۱۳ متر بر ثانیه در جهت محور x در حال حرکت‌اند. اگر متحرک B در این لحظه ۴۵ متر از متحرک A عقب‌تر باشد، چند ثانیه بعد فاصله دو متحرک از هم مجدداً به ۴۵ متر می‌رسد؟

۲۲ (۴)

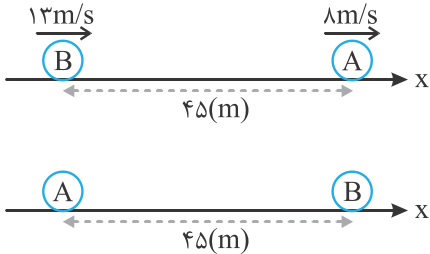
۲۰ (۳)

۱۸ (۲)

۱۶ (۱)

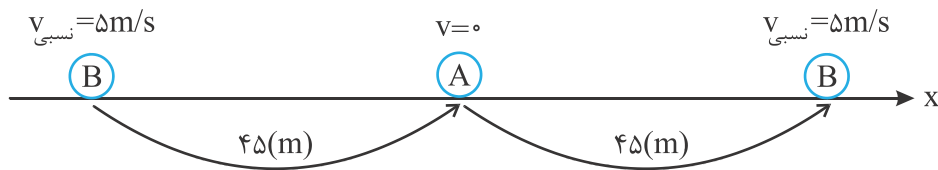
امیرحسین صحرائورد

گزینه ۲

وضعیت دو متحرک در $t = 0$ به شکل روبه رو است:

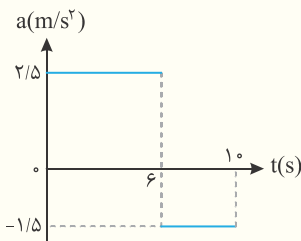
چون سرعت دو متحرک ثابت است، می‌توانیم مسئله را به صورت نسبی حل کنیم؛ یعنی یک متحرک را ثابت فرض کرده و برآیند سرعت‌ها را به عنوان سرعت نسبی به متحرک دیگر بدهیم. اگر متحرک A را ثابت فرض کنیم، متحرک B با سرعت ۵ متر بر ثانیه در جهت محور x حرکت می‌کند. متحرک B ابتدا به متحرک A می‌رسد و سپس از آن ۴۵ متر فاصله می‌گیرد:

پس زمان لازم برای طی شدن این مسافت این گونه محاسبه می‌شود:

$$\Delta x = vt \rightarrow t = \frac{\Delta x}{v} = \frac{9}{5} = 1.8 \text{ s}$$

۱۳ شکل زیر، نمودار شتاب - زمان متحرکی را نشان می‌دهد که با تندی $9 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ در خلاف جهت محور x در حال حرکت است. کدام یک از عبارتهای زیر درباره این متحرک در بازه صفر تا ۱۰ ثانیه صحیح است؟

الف) متحرک ۳/۶ ثانیه به صورت تندشونده حرکت کرده است.

ب) متحرک ۱۹/۲ متر در جهت محور x حرکت کرده است.

پ) تندی متوسط در کل حرکت برابر $3/54 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ است.

(۲) «ب» و «پ»

(۱) «الف» و «ب»

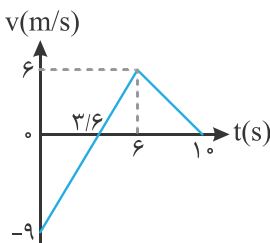
(۴) فقط «ب»

(۳) «الف» و «پ»

محمد باغبان

گزینه ۲

نمودار سرعت - زمان را رسم می‌کنیم:

متحرک در بازه ۳/۶ s تا ۶ s تندشونده حرکت کرده است که این بازه برابر ۲/۴ s است. (نادرستی «الف»)

$$\Delta x_{(3/6s-6s)} = (\text{مساحت نمودار}) = \frac{6 \times 6/4}{2} = 19/2 \text{ m} \text{ (ب) درستی}$$

$$\Delta x_{(0s-3/6s)} = (\text{مساحت نمودار}) = \frac{9 \times 3/6}{2} = 16/2 \text{ m}$$

$$L = |\Delta x_{(0s-3/6s)}| + \Delta x_{(3/6s-6s)} = 16/2 + 19/2 = 3/54 \text{ m} \rightarrow s_{av} = \frac{L}{\Delta t} = 3/54 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

۱۴ متحرک (۱) با شتاب ثابت $5 \frac{m}{s^2}$ و با تندی $8 \frac{m}{s}$ در جهت جهت محور x در حال حرکت است. همزمان متحرک (۲) در فاصله ۸۵ متری از متحرک (۱) با تندی $12 \frac{m}{s}$ در خلاف جهت محور x به متحرک (۱) نزدیک می‌شود. چند ثانیه فاصله دو متحرک کمتر از ۳۵ متر است؟

۲۲ (۴)

۲۰ (۳)

۱۸ (۲)

۱۶ (۱)

شاهد نصیری

گزینه ۱

فرض کنید متحرک (۱) در $t = 0s$ در مبدأ مکان قرار دارد، پس متحرک (۲) در همان لحظه در مکان $85m$ قرار می‌گیرد.

(۱)	(۲)
$x_{0(1)} = 0$	$x_{0(2)} = +85m$
$v_1 = +8m/s$	$v = -12m/s$
$a = +5m/s^2$	

معادلات مکان - زمان هر دو متحرک را با توجه به نوع حرکت هر کدام می‌نویسیم:

$$x_1 = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t + x_{0(1)} \rightarrow x_1 = \frac{5}{2}t^2 + 8t$$

$$x_2 = v_2 t + x_{0(2)} \rightarrow x_2 = -12t + 85$$

وقتی سؤال می‌گوید که فاصله دو متحرک از هم کمتر از ۳۵ متر باشد، باید متحرک‌ها را در دو حالت بررسی کرد:

$$\text{حالت اول: } x_1 - x_2 = 35 \rightarrow \frac{5}{2}t^2 + 20t - 85 = 35 \rightarrow \frac{5}{2}t^2 + 20t - 120 = 0$$

$$\Delta x = 20^2 - 4\left(\frac{5}{2}\right)(-120) = 1600 \rightarrow t_1 = \frac{-20 \pm \sqrt{1600}}{5} \rightarrow \begin{cases} t_1 = 4s & \checkmark \\ t_2 = -12s & \times \end{cases}$$

$$\text{حالت اول: } x_1 - x_2 = -35 \rightarrow \frac{5}{2}t^2 + 20t - 85 = -35 \rightarrow \frac{5}{2}t^2 + 20t - 50 = 0$$

$$\Delta x = 20^2 - 4\left(\frac{5}{2}\right)(-50) = 900 \rightarrow t_2 = \frac{-20 \pm \sqrt{900}}{5} \rightarrow \begin{cases} t_1 = 2s & \checkmark \\ t_2 = -10s & \times \end{cases}$$

پس فاصله متحرک‌ها در بازه ۲ تا ۴ ثانیه کم‌تر از ۳۵ متر است (یعنی دو ثانیه) پس گزینه ۱ درست است.

۱۵ متحرکی با سرعت ۲۰ متر بر ثانیه در حال حرکت است. ناگهان در جلوی خود ماشینی می‌بیند و با شتاب ثابت ۲ متر بر مجذور ثانیه ترمز می‌گیرد تا با ماشین جلویی تصادف نکند. پس از ۵ ثانیه که با همان شتاب ترمز گرفته‌است به ماشین جلویی می‌رسد و پس از آن با شتاب ۴ متر بر مجذور ثانیه شروع به گاز دادن می‌کند تا از آن ماشین سبقت بگیرد. اگر سرعت ماشین جلویی ثابت و ۳۰ متر بر ثانیه باشد، پس از چند ثانیه از ماشین سبقت می‌گیرد؟ (از ابعاد ماشین صرف نظر کنید).

۲۰ (۴)

۳۰ (۳)

۶ (۲)

۱۰ (۱)

ایمان تورانی

گزینه ۱

$$v = at + v_0 = -2 \times 5 + 20 = 10 \frac{m}{s}$$

این سؤال بایستی مرحله‌ای حل شود. سرعت متحرک پس از ۵ ثانیه اول:

حال معادله دو متحرک را می‌نویسیم و با هم برابر قرار می‌دهیم:

ماشین جلویی:

$$x_1 = 30t$$

ماشین پشتی:

$$x_2 = \frac{1}{2}at^2 + v_0t = 2t^2 + 10t$$

$$x_1 = x_2 \rightarrow 30t = 2t^2 + 10t \rightarrow t = 10s$$

۱۶ متحرکی در یک مسیر مستقیم ۸ متر ابتدایی را با تندی ثابت $\frac{2}{5} \frac{m}{s}$ در جهت محور X می‌پیماید. بقیه مسیر را چند ثانیه

با سرعت ثابت $4 \frac{m}{s}$ حرکت کند تا سرعت متوسط کل حرکت، ۲۰ درصد بیش‌تر از سرعت متوسط در ۸ متر ابتدایی مسیر باشد؟

۰/۸ (۴)

۳/۲ (۳)

۱/۶ (۲)

۰/۴ (۱)

محمد باغبان

گزینه ۲

با توجه به رابطه سرعت متوسط و سرعت در بخش اول داریم:

$$v_{av} = \frac{\Delta x_1 + \Delta x_2}{\Delta t_1 + \Delta t_2} \rightarrow 1/2 v_1 = \frac{\Delta x_1 + v_2 \Delta t_2}{\frac{\Delta x_1}{v_1} + \Delta t_2}$$

$$1/2(2/5) = \frac{8 + 4\Delta t_2}{\frac{8}{2/5} + \Delta t_2} \rightarrow 9/6 + 2\Delta t_2 = 8 + 4\Delta t_2 \rightarrow \Delta t_2 = 1/6s$$

۱۷ دو پهباد X و Y روی یک خط راست حرکت می‌کنند. پهباد X از مبدأ $x=0$ در لحظه $t=0$ با شتاب ثابت a از حالت سکون

شروع به حرکت می‌کند. پهباد Y در نقطه $x=12m$ قرار دارد و ۴ ثانیه دیرتر (در لحظه $t=4s$) با شتاب ثابت ۲a از حالت سکون

در جهت رسیدن به X شروع به حرکت می‌کند. شرط مأموریت این است که هر دو دقیقاً در نقطه میانی بین دو آغازگاه ($x=6m$)

یکدیگر را ملاقات کنند. مقدار a تقریباً کدام است؟ ($\sqrt{2} = 1/4$)

۰/۸۰ $\frac{m}{s^2}$ (۴)۰/۶۴ $\frac{m}{s^2}$ (۳)۰/۵۰ $\frac{m}{s^2}$ (۲)۰/۴۰ $\frac{m}{s^2}$ (۱)

ابوالفضل عباسی

گزینه ۳

برای پهباد X با شتاب ثابت a با توجه به معادله مکان - زمان شتاب ثابت داریم:

$$x_1 = \frac{1}{2}at^2 + v_0t + x_0 \rightarrow v_0 = 0 \frac{m}{s}, x_0 = 0m, x = 60m$$

$$\frac{1}{2}at^2 = 60 \rightarrow a = \frac{120}{t^2}$$

و برای پهباد Y با شتاب ثابت ۲a (شتاب این متحرک خلاف شتاب پهباد X است، پس منفی فرض می‌شود).

$$x_1 = \frac{1}{2}(-2a)(t-4)^2 + v_0t + x_0 \rightarrow v_0 = 0 \frac{m}{s}, x_0 = 120m, x = 60m$$

$$\rightarrow 120 - a(t-4)^2 = 60 \rightarrow a = \frac{60}{(t-4)^2}$$

$$\rightarrow \frac{120}{t^2} - \frac{60}{(t-4)^2} \rightarrow t = \sqrt{2}t - \sqrt{2} \times 4 \rightarrow t(1-\sqrt{2}) = -4\sqrt{2} \rightarrow t = \frac{-4\sqrt{2}}{(t-4)^2}$$

$$\xrightarrow{\text{گویا می‌کنیم}} t = \frac{-4\sqrt{2}}{1-\sqrt{2}} \times \frac{1+\sqrt{2}}{1+\sqrt{2}} \rightarrow t = 8 + 4\sqrt{2} = 13/6s \rightarrow a = \frac{120}{t^2} \rightarrow a = \frac{120}{(13/6)^2} = 0/64 \frac{m}{s}$$

۱۸ در حرکت با سرعت ثابت کدام کمیت در هر بازه زمانی دلخواه تغییر نمی‌کند؟

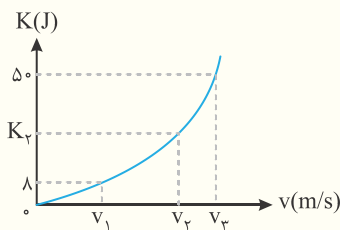
- (۱) اندازه آهنگ تغییرات مکان
(۲) اندازه بردار مکان
(۳) اندازه تغییرات مکان
(۴) هیچ‌کدام

مصطفی خدا رحمی

گزینه ۱

در متن سوال ذکر شده کدام گزینه در هر بازه دلخواه ثابت است؟ مثلاً در بازه‌ی ۱ تا ۲ ثانیه در بازه‌ی ۲۰ تا ۱۰۰ ثانیه فرق نمی‌کند. و تنها گزینه‌ای که در هر بازه‌ای ثابت است، آهنگ تغییرات مکان یا همان سرعت متوسط است. چرا که در حرکت سرعت ثابت، اندازه‌ی سرعت لحظه‌ای و اندازه‌ی سرعت متوسط باهم برابر و مقداری ثابت است. مکان متحرک در هر لحظه در حال تغییر است و از مکانی به مکان دیگر می‌رود. تغییرات مکان، هم در هر بازه‌ی زمانی دلخواه ثابت نیست و فقط در بازه‌های زمانی برابر، ثابت است.

۱۹ نمودار انرژی جنبشی بر حسب سرعت برای جسمی به صورت زیر است. در صورتی که $V_3 = V_1 + 3$ و $2V_1$ برابر با V_3 باشد،

جرم جسم چند کیلوگرم است؟

- (۱) ۲
(۲) ۴
(۳) ۶
(۴) ۸

ایمان تورانی

گزینه ۲

برای بدست آوردن جرم جسم در رابطه $K_1 = \frac{1}{2}mv_1^2$ فقط v_1 را کم داریم که آن هم از اطلاعات، نقطه ۳ را بدست می‌آوریم:

$$\frac{K_3}{K_1} = \left(\frac{v_3}{v_1}\right)^2 \rightarrow \frac{40}{8} = \left(\frac{v_3 + 3}{v_1}\right)^2 \rightarrow v_1 = 2 \frac{m}{s}$$

$$K_1 = \frac{1}{2}mv_1^2 \rightarrow 8 = \frac{1}{2}m(2)^2 \rightarrow m = 4 \text{ kg}$$

✓ مقادیر K_2 و v_2 اطلاعات اضافه مساله هستند. اگر وقت خود را برای بدست آوردن K_2 تلف کردید، پیشنهاد من این است که از این به بعد به خواسته مساله بیشتر دقت کنید.

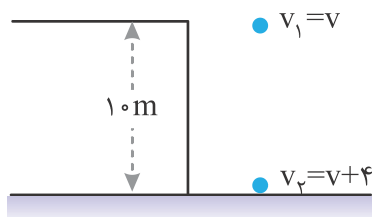
۲۰ جسمی را در شرایط خلأ از ارتفاع ۱۰ متری سطح زمین به سمت پایین پرتاب می‌کنیم. اگر تندی جسم در لحظه رسیدن به

زمین $4 \frac{m}{s}$ افزایش یافته باشد، تندی پرتاب گلوله چند کیلومتر بر ساعت بوده است؟ ($g = 9.8 \frac{m}{s^2}$)

- (۱) ۷۲ (۲) ۸۱ (۳) ۱۴۴ (۴) ۱۶۲

محمد باغبان

گزینه ۲

• $v_1 = v$

• $v_2 = v + 4$

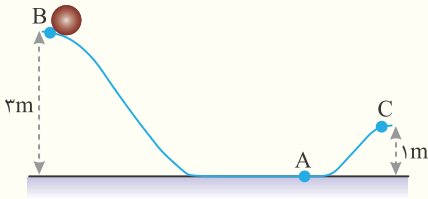
باتوجه به اینکه توپ در شرایط خلأ در حال حرکت عمودی است تنها نیرویی که کار انجام می‌دهد همان نیروی وزن است؛ پس $W_T = W_{mg}$ است و داریم:

$$W_T = \Delta K$$

$$mgh = \frac{1}{2}m(v_2^2 - v_1^2) \rightarrow 9.8 \times 10 = \frac{1}{2}(v_2 - v_1)(v_2 + v_1)$$

$$196 = 4(2v_1 + 4) \rightarrow v_1 = 22.5 \frac{m}{s} \xrightarrow{\times 3.6} v_1 = 81 \frac{km}{h}$$

۲۱ در مسیر شکل زیر انرژی پتانسیل گرانشی جسم در نقطه A چند برابر کار نیروی وزن در بازه B تا A است؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$) و سطح مبدأ انرژی پتانسیل در نقطه C فرض شود.

- (۱) $\frac{1}{3}$
 (۲) ۱
 (۳) -۱
 (۴) $-\frac{1}{3}$

مصطفی خداحمی

گزینه ۲۱

سؤال نسبت انرژی پتانسیل گرانشی نقطه A به کار نیروی وزن B تا A را خواسته است. توجه کنید مبدأ انرژی پتانسیل نقطه C است و نقطه A پایین تر از مبدأ انرژی پتانسیل است، پس U_A منفی است.

$$\frac{U_A}{W_{mgB-A}} = \frac{-mgh_{A-C}}{+mgh_{A-C}} = \frac{-h_{A-C}}{h_{B-C}} = \frac{-1}{3}$$

۲۲ تلمبه‌ای به توان $100kW$ بالای چاه آبی قرار دارد. این تلمبه در مدت $10s$ یک تن آب را از عمق $20m$ به ارتفاع $30m$ سطح زمین می‌رساند و آن را با تندی $20 \frac{m}{s}$ به بیرون پرتاب می‌کند. بازده این تلمبه چند درصد است؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$) از نیروی مقاومت هوا صرف نظر کنید.

- (۱) ۴۰
 (۲) ۵۰
 (۳) ۶۰
 (۴) ۷۰

شاهد نصیری

گزینه ۴

برای محاسبه بازده تلمبه باید توان مفید آن را محاسبه کنیم:

$$P_{\text{مفید}} = \frac{P_{\text{مفید}}}{t}$$

$$= \frac{m + \frac{1}{2}mv^2}{t} = \frac{m + \frac{1}{2}mv^2}{t} = \frac{1000 \times 10 \times 5 + \frac{1}{2} \times 400}{10} = \frac{5 \times 10^2 + 2 \times 10^5}{10}$$

$$P_{\text{مفید}} = 7 \times 10^4 W = 70 Kw$$

$$Ra = \frac{P_{\text{مفید}}}{P_{\text{کل}}} \times 100 = \frac{70 Kw}{100 Kw} \times 100 = 70\%$$

۲۳ پدر و پسر در یک مسیر مستقیم الخط در جهت محور x در حال پیاده روی اند به گونه‌ای که جرم و سرعت حرکت پسر نسبت به پدر به ترتیب $\frac{1}{4}$ و ۴ برابر است. اگر پدر سرعت خود را ۲ متر بر ثانیه افزایش دهد، انرژی جنبشی پدر و پسر برابر می‌شود. سرعت پسر چند متر بر ثانیه است؟

- (۱) ۲
 (۲) ۴
 (۳) ۶
 (۴) ۸

امیرحسین صحرانورد

گزینه ۴

با توجه به ارتباط داده شده بین جرم و سرعت پدر و پسر داریم:

$$V_{\text{پدر}} = v \rightarrow v_{\text{پسر}} = 4v$$

$$m_{\text{پسر}} = m \rightarrow m_{\text{پدر}} = 4m$$

سرعت جدید پدر $v+2$ است و انرژی جنبشی آن برابر انرژی جنبشی پسر است. پس داریم:

$$K_{\text{پسر}} = K_{\text{پدر}}$$

$$\rightarrow \frac{1}{2}m(4v)^2 = \frac{1}{2}(4m)(v+2)^2 \rightarrow 16v^2 = 4(v+2)^2$$

$$\rightarrow 4v^2 = (v+2)^2 \rightarrow 2v = v+2 \rightarrow v = 2 \frac{m}{s}$$

$$v_{\text{پسر}} = 4v = 8 \frac{m}{s}$$

۲۴ برای اینکه بخواهیم تندی جسمی به جرم ۱۰۰ گرم را ۲۰ درصد افزایش دهیم باید در مدت زمان ۵ ثانیه به آن ۳۵/۲ انرژی بدهیم، شتاب متوسط در این مدت چند متر بر مربع ثانیه بوده است؟ (از نیروهای مقاوم صرف نظر شده است).

۳/۲ (۴)

۱/۶ (۳)

۰/۸ (۲)

۰/۴ (۱)

محمد باغبان

گزینه ۳ ۲۴

برای محاسبه شتاب، باید تغییرات سرعت را داشته باشیم و تغییرات سرعت را از رابطه زیر محاسبه می‌کنیم:

$$W_T = \Delta K \rightarrow 35/2 = \frac{1}{2}m(v_2^2 - v_1^2)$$

$$35/2 = \frac{1}{2}(0/1)((1/2v_1)^2 - v_1^2) \rightarrow 704 = 0/44v_1^2$$

$$v_1^2 = \frac{704}{0/44} = 1600 \rightarrow v_1 = 40 \frac{m}{s}$$

$$a = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{1/2v_1 - v_1}{5} = \frac{0/2v_1}{5} = \frac{0/2 \times 40}{5} = \frac{8}{5} = 1/6 \frac{m}{s^2}$$

۲۵ جسمی به جرم ۲۷۰g را به درون آب پرتاب می‌کنیم. اگر سرعت ورود آن به آب $22 \frac{km}{h}$ باشد و پس از طی مسافتی در عمق (h) متوقف شود. نیروی مقاومت شاره عمودی متوسط در کل مسیر بر جسم چند نیوتن است؟

$$(\rho_{Hg} = 13/5 \frac{g}{cm^3}, \text{ فشار ناشی از مایع در عمق } h \text{ برابر } 2cmHg \text{ است. } g = 10 \frac{m}{s^2})$$

۶۰۸/۱ (۴)

۴۰۵/۴ (۳)

۲۰۲/۷ (۲)

۱۰۱/۳۵ (۱)

شاهد نصیری

گزینه ۲ ۲۵

ابتدا عمق h را از طریق فشار ناشی از مایع محاسبه می‌کنیم:

$$P_{\text{ناشی از مایع}} = P_{\text{کل}} - P_0 = \rho gh \rightarrow \rho_{\text{آب}} gh = \rho_{\text{Hg}} g H_{\text{Hg}} \rightarrow 1 \times h = 13/5 \times 2 \rightarrow h = 27cm$$

حال با استفاده از قضیه کار و انرژی جنبشی، نیروی مقاومت شاره عمودی (f) را محاسبه می‌کنیم:

$$W_T = \Delta K \rightarrow W_{\text{mg}} + W_f = \frac{1}{2}m(v_2^2 - v_1^2) \rightarrow mgh - f \times h = \frac{1}{2}m(v_2^2 - v_1^2)$$

$$0/27 \times 10 \times 0/27 - f \times 0/27 = \frac{1}{2} \times 0/27 \times (0 - 400) \rightarrow 2/7 - f = -200 \rightarrow f = 202/7N$$

۲۶ متحرکی به جرم ۴۰۰ گرم از حال سکون با شتاب ثابت $2 \frac{m}{s^2}$ بر روی خط راست شروع به حرکت می‌کند. اگر متحرک در ثانیه اول حرکت مسافت ۲۵ متر را طی کرده باشد، برآیند کار نیروهای وارد بر متحرک در این بازه زمانی چند ژول است؟

۴۰ (۴)

۲۰ (۳)

۱۰ (۲)

۵ (۱)

امیرحسین صحرانورد

گزینه ۳ ۲۶

طبق قضیه کار - انرژی جنبشی کار برآیند نیروها برابر با تغییرات انرژی جنبشی است:

$$W_T = \Delta K = K_f - K_i = \frac{1}{2} m (v_f^2 - v_i^2)$$

متحرک از لحظه $t = 0$ s تا لحظه $t = t'$ s با شتاب ثابت $\frac{m}{s^2}$ حرکت می‌کند و از حال سکون ($v_i = 0 \frac{m}{s}$)

به سرعت v می‌رسد؛ پس یعنی در این بازه تغییرات سرعت و طی آن تغییرات انرژی جنبشی رخ می‌دهد.

$v_f^2 - v_i^2$ در بخش حرکت‌شناسی برای ما آشنا است و می‌دانیم که در رابطه مستقل از زمان دیده می‌شود.

$$v_f^2 - v_i^2 = 2a\Delta x \rightarrow v^2 - 0 = 2 \times 2 \times 25 \rightarrow v = 10 \frac{m}{s}$$

$$W_T = \Delta K = \frac{1}{2} \times \frac{400}{1000} (100 - 0) = 20 \text{ J}$$

پس در بازه‌ای که مدنظر داشتیم تغییرات سرعت و انرژی جنبشی را محاسبه و کار برآیند نیروها را به دست آوردیم.

۲۷ یک توپ فلزی به جرم $m = 2 \text{ kg}$ روی یک مسیر قرار دارد. ارتفاع اولیه توپ از سطح زمین 5 m است و مسیر آن ابتدا یک شیب صیقلی است که توپ را به ارتفاع 2 متری سطح زمین می‌رساند و سپس یک مسیر افقی به طول 2 متر که روی آن نیروی مقاوم $f = 10 \text{ N}$ عمل می‌کند. سرعت توپ در انتهای مسیر افقی چقدر است؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

۴۰ (۴)

۲۰ (۳)

۲√۱۰ (۲)

۴√۱۰ (۱)

ابوالفضل عباسی

کزینه ۲

انرژی مکانیکی توپ در ابتدای مسیر را حساب می‌کنیم (مبدأ انرژی پتانسیل را سطح زمین در نظر می‌گیریم):

$$E_1 = K_1 + U = 0 + mgh_1 \rightarrow 2 \times 10 \times 5 = 100 \text{ J}$$

نقطه پایان مسیر را نقطه (۲) در نظر می‌گیریم و انرژی مکانیکی در آن نقطه را E_2 فرض می‌کنیم. توجه کنید که h_2 فاصله عمودی پایان مسیر تا سطح زمین است؛ با توجه به اینکه جسم از 5 متری 3 متر پایین آمده‌است. پس $h_2 = 2 \text{ m}$ است.

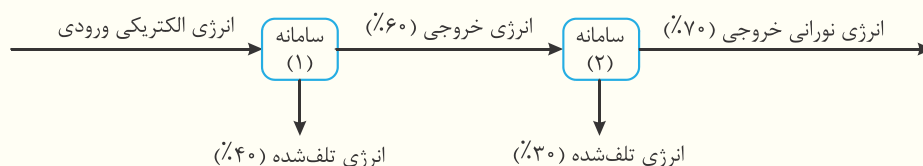
$$E_2 = K_2 + U_2 = mgh_2 + \frac{1}{2} mv^2 = 2 \times 10 \times 2 + \frac{1}{2} \times 2 \times v^2 = 40 + v^2$$

با توجه به نیروی اتلافی و کار آن داریم:

$$W_f = E_2 - E_1 \rightarrow -f \cdot d = E_2 - E_1 \rightarrow -10 \times 2 = 40 + v^2 - 100$$

$$v^2 = 40 \rightarrow v = 2\sqrt{10} \frac{m}{s}$$

۲۸ شکل زیر طرح‌واره‌ای از دو سامانه تبدیل انرژی در یک تلویزیون را نشان می‌دهد. تلویزیون چند درصد از انرژی الکتریکی مصرفی را به انرژی نورانی (کار مفید) تبدیل می‌کند؟

۲۴ (۴)

۳۶ (۳)

۴۲ (۲)

۵۸ (۱)

امیرحسین صحرانورد

کزینه ۲

اگر فرضاً انرژی ورودی اولیه را 100 ژول فرض کنیم، پس از عبور از سامانه اول، 40% (40 ژول) آن تلف می‌شود و 60 ژول باقی‌مانده وارد سامانه (۲) می‌شود. حالا 30% از 60 ژول ورودی به انرژی‌های اتلافی و مابقی به انرژی مفید (انرژی نورانی) تبدیل می‌شود.

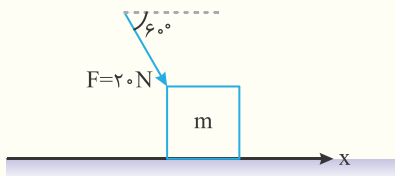
مقدار انرژی نورانی که از انرژی ورودی بدست آمده است. $60 \times \frac{70}{100} = 42 \text{ J}$

در نهایت از ۱۰۰ ژول فرضی ورودی ۴۲ ژول به انرژی مورد نیاز ما (انرژی نورانی) و ۵۸ ژول مابقی به انرژی اتلاقی (مثلاً گرما) تبدیل شده، یعنی در این سامانه $\frac{42}{100}$ یا ۴۲ درصد به انرژی مفید تبدیل شده است.

اگر از شما بازده این بخش از تلویزیون خواسته می‌شد، می‌توانستید رابطه زیر را بنویسید:

$$Ra = \frac{\text{انرژی مفید (نورانی)}}{\text{انرژی ورودی (الکتریکی)}} \times 100 \text{ (بازده)}$$

۲۹ جسمی در مبدأ زمان در مبدأ مکان قرار دارد. این جسم توسط نیروی F با سرعت اولیه v_0 شروع به حرکت می‌کند و در لحظه t_1 تغییر جهت حرکت داده و تا لحظه $t_2 = 3t_1$ به حرکت خود ادامه می‌دهد. اگر مسافت پیموده شده متحرک در کل حرکت 20 m باشد، توان متوسط نیروی F در این مسیر چند وات است؟ (از نیروی اصطکاک صرف نظر کنید).

$\frac{40}{t_1}$ (۲)	$\frac{4}{t_1}$ (۱)
$\frac{20}{t_1}$ (۴)	$\frac{2}{t_1}$ (۳)

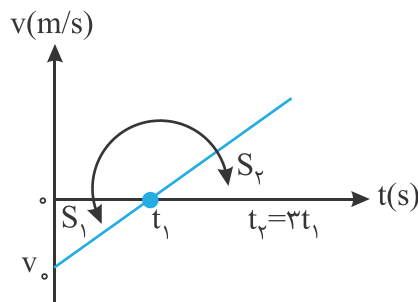
شاهد نصیری

گزینه ۲

برای محاسبه توان متوسط نیروی F باید کار آن را محاسبه کنیم:

$$P = \frac{W}{t} = \frac{Fd \cos \theta}{t} = F \times v_{av} \times \cos \theta = 20 \times \cos 60^\circ \times v_{av} = 10 v_{av}$$

حال باید سرعت متوسط متحرک در کل مسیر را محاسبه کنیم. می‌دانیم که متحرک با سرعت اولیه v_0 شروع به حرکت کرده است؛ پس نمودار سرعت - زمان آن را رسم می‌کنیم. با توجه به اینکه طبق شکل نیروی F به سمت راست است، پس یعنی متحرک ابتدا خلاف جهت محور x حرکت کرده است:

$$\text{تشابه مثلثاتی: } \frac{S_2}{S_1} = \left(\frac{2t_1}{t_1}\right)^2 \rightarrow \frac{S_2}{S_1} = 4 \rightarrow S_2 = 4S_1$$

حال مسافت پیموده شده را که ۲۰ متر است را بر حسب S_1 حساب می‌کنیم:

$$S_1 + S_2 = 20 \text{ m} \rightarrow S_1 + 4S_1 = 20 \rightarrow S_1 = 4 \text{ m}$$

$$\Delta x = -S_1 + S_2 = -4 + 16 = 12 \text{ m}$$

$$v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{12}{3t_1} = \frac{4}{t_1} \text{ m/s} \rightarrow P_{av} = 10 v_{av} = \frac{40}{t_1} \text{ W}$$

۳۰ سرعت یک خودرو و به جرم تقریبی ۱ تن در مسیر مستقیم و افقی در ۱۰ ثانیه از صفر به ۱۰۸ کیلومتر بر ساعت می‌رسد. اگر نیروی اصطکاک و مقاومت هوا در برابر حرکت ۱۲N و مسیر مورد نظر ۵۰۰ متر باشد، با توجه به جدول خودرو متعلق به چه کسی است؟

	توان مصرفی	بازده
خودرو جمشید	۱۰۰kW	%۴۰
خودرو بابک	۱۱۴kW	%۴۰
خودرو سارا	۱۲۰kW	%۴۰
خودرو سیمین	۸۷kW	%۴۰

- (۱) جمشید
(۲) بابک
(۳) سارا
(۴) سیمین

مصطفی خداحمی

گزینه ۲

$$P_{\text{موتور}} = \frac{W_{\text{موتور}}}{t} \quad \text{و} \quad W_T = K_2 - K_1$$

باید توان مفید موتور را بدست آورده و نتیجه را اعلام کنیم:

$$W_{\text{موتور}} + W_{\text{مقاوم}} = K_2 \rightarrow W_{\text{موتور}} + (-f_{\text{مقاوم}} \times d) = \frac{1}{2}mv_2^2$$

$$\rightarrow W_{\text{موتور}} = \frac{1}{2} \times 1000 \times 30^2 + 12 \times 500 = 450000 + 6000 = 456000 \text{ J}$$

$$P_{\text{موتور}} = \frac{W_{\text{موتور}}}{t} = \frac{456000}{10} = 45600 \text{ W}$$

توان مفید موتور را بدست آوردیم و با توجه به گزینه‌های مختلف و مقدار بازدهی، تنها خودرو بابک این مشخصه را دارد:

$$Ra = \frac{P_{\text{مفید}}}{P_{\text{مصرفی}}} = P_{\text{مصرفی}} = \frac{45600}{0.4} = 114000 \text{ W}$$